

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๒ /๒๕๖๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลบัญชีธนาคาร

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารออมสิน สาขาร้อยเอ็ด

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก

ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือที่

ลงวันที่

๙ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงธนาคารออมสิน สาขาร้อยเอ็ด แจ้งว่า ตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๒๖ ประกอบระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๔, ข้อ ๑๖ และข้อ ๔๖ ซึ่งสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติต้องสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ในการนี้ สำนักงาน

เป็นหน่วยงานกำกับดูแลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ใคร่ขอความอนุเคราะห์ธนาคารออมสิน เกี่ยวกับข้อมูลเงินคงเหลือในบัญชี ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ของกองทุนหมู่บ้านจำนวน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ ๑. กองทุนหมู่บ้าน ๒. กองทุนหมู่บ้าน ๓. กองทุนหมู่บ้าน และ ๔. กองทุนหมู่บ้าน เพื่อนำมาประกอบการรายงานผลต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ธนาคารออมสิน สาขาร้อยเอ็ด มีหนังสือที่ รอ.๕๓๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากข้อมูลของลูกค้าธนาคารจัดเป็นข้อมูลประเภทไม่เปิดเผย (ลับ) ซึ่งธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในความดูแลของธนาคารต่อผู้อื่น อันจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรและปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลมิได้ ตามมาตรา ๑๕ (๕) และมาตรา ๒๖ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่การเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นไปตามบทบัญญัติซึ่งเป็นข้อยกเว้น ตามมาตรา ๒๔ (๑) - (๙) การที่ผู้อุทธรณ์อ้างบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ และข้อ ๔๖ แห่งระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้ง

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

คำสั่ง ที่ สค ๕๒ /๒๕๖๕

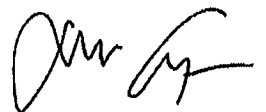
และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ นั้น บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ให้อำนาจในการสอบถาม หรือขอเอกสาร หลักฐาน อันเกี่ยวกับข้อมูลของลูกค้าธนาคารได้ ธนาคารมีความยินดีให้ความร่วมมือผู้ยุทธธรณ์ ทั้งนี้ ในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวมีความจำเป็น ต้องขอความอนุเคราะห์ผู้ยุทธธรณ์โปรดแจ้งอำนาจตามกฎหมายในการตรวจสอบข้อมูล เพื่อจะได้ ดำเนินการตามความประสงค์ของท่านต่อไป

ผู้ยุทธธรณ์มีหนังสือที่ /ว ๑๘๒ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคาร ออมสิน สาขาร้อยเอ็ด ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ธนาคารออมสิน สาขาร้อยเอ็ด มีหนังสือที่ รอ.๖๖๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร ส่งข้อมูลข่าวสารมาประกอบการพิจารณา พร้อมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลการปฏิเสธ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสรุปความได้ว่า ข้อมูลที่

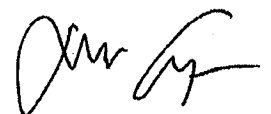
ร้องขอ คือ "ข้อมูลของลูกค้าธนาคาร" เป็นข้อมูลข่าวสารธนาคารประเภทไม่เปิดเผย หรือประเภทไม่เปิดเผย (ลับ) ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจกระทบต่อความเชื่อถือของลูกค้า ที่มีต่อธนาคาร หรือมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารได้ อีกทั้งธนาคารจะเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่มีอยู่ในความดูแลของธนาคารต่อผู้อื่น อันจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลมิได้ ตามมาตรา ๑๕ (๕) และมาตรา ๒๔ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลหรือได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของข้อมูลให้เปิดเผยข้อมูล ประกอบกับการขอข้อมูลดังกล่าว ไม่เข้าข้อยกเว้นที่ธนาคารจะเปิดเผยได้ตามมาตรา ๒๔ (๑) - (๙) ธนาคารจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ผู้ยุทธธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่สามารถใช้สิทธิ ขอข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๑) บัญญัติว่า "บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครอง ของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ" ซึ่งคำว่า "บุคคล" ตามความหมายนี้ เมื่อพิจารณาจาก เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้วหมายถึงประชาชนคนไทยในฐานะพลเมือง ของประเทศมิได้หมายความว่ารวมถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากตามมาตรา ๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสาร

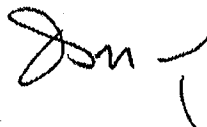
คำสั่ง ที่ สค ๕๒ /๒๕๖๕

สาธารณะในความครอบครองของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้อย่างถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และโดยที่มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า "...บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ..." ซึ่งคำว่าบุคคลใดตามมาตรา ๑๑ นี้ เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว หมายถึง บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นถูกระทบสิทธิโดยตรงเท่านั้น แต่มิได้หมายความว่ารวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ขอข้อมูลข่าวสารของราชการไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ เนื่องจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อกรณีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์ ได้ใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารในฐานะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายให้อำนาจในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทราบ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้อุทธรณ์จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ในทางการบริหารราชการต้องใช้กลไกการบริหารของภาครัฐ ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมปฏิบัติทางราชการตามที่มีกฎหมายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่มีอำนาจรับเรื่องอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

คำสั่ง ที่ สค ๕๒ /๒๕๖๕

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายเรื่องนี้ออกจากสารบบอุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๒

(ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ)

กรรมการ

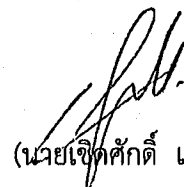
(นายพิรุฬ เพียรล้ำเลิศ)

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

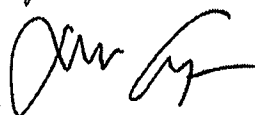
กรรมการ

(อาพัทธ์ สุขะนันท์)

กรรมการ

(นายเชิดศักดิ์ เจนวรากุล)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายสรสรเสริญ อัจจุตมานัส)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕